

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උ/පෙළ) විභාගය

13 ශ්‍රේණිය

ආර්ථික විද්‍යාව

පිළිතුරු පත්‍රය

I කොටස

1 - (1) 2 - (3) 3 - (1) 4 - (4) 5 - (4) 6 - (2) 7 - (4) 8 - (5) 9 - (1) 10 - (1)
 11 - (1) 12 - (2) 13 - (2) 14 - (5) 15 - (5) 16 - (1) 17 - (5) 18 - (3) 19 - (3) 20 - (1)
 21 - (3) 22 - (1) 23 - (3) 24 - (1) 25 - (1) 26 - (2) 27 - (1) 28 - (3) 29 - (1) 30 - (3)
 31 - (4) 32 - (2) 33 - (5) 34 - (4) 35 - (1) 36 - (1) 37 - (3) 38 - (2) 39 - (3) 40 - (1)
 41 - (1) 42 - (2) 43 - (4) 44 - (5) 45 - (3) 46 - (1) 47 - (1) 48 - (2) 49 - (5) 50 - (1)

II කොටස

'අ' කොටස

- (01) (i) සම්පත්වල හිඟකම සම්පත්වල විකල්ප ප්‍රයෝජන ක්‍රමය කොපමණ සම්පත් බෙදීමේ තේරීම් ප්‍රශ්නය කෙසේ නිපදවන්නේද නිෂ්පාදන ශිල්පීය ක්‍රමය තේරීමේ ප්‍රශ්නය කා සඳහා නිෂ්පාදනය කරන්නේද? ආදායම් බෙදීමේ තේරීම් ප්‍රශ්නය (උ.04)
- (ii) සම්පත්වල හිඟකම විකල්ප ප්‍රයෝජන ඇති බැවින් සම්පත්වල හිඟකමක් නොමැති විටදී හා විකල්ප ප්‍රයෝජන නොමැති අවස්ථාවල. (උ.04)
- (iii) රට සතු සම්පත් සම්භාරය, එරට සතු තාක්‍ෂණය, කළමනාකරණය, මානව සම්පත්වල හැකියා දැක්වීම (උ.04)
- (iv) රට සතු ශ්‍රම බලකාය (මානව ප්‍රාග්ධනය) තාක්‍ෂණය, සානුබලය (වැටුප් දිරිදීමනා) සේවක සේවය සම්බන්ධතා, යහපත් ආකල්ප හා ප්‍රතිමාන, මානව ප්‍රාග්ධනයේ වැඩි දියුණුව අධ්‍යාපනය / වෘත්තීය පුහුණු කිරීම් පෝෂණය හා යහපත් සෞඛ්‍ය. (උ.04)
- (v) වර්තමාන පරිභෝජනය අඩුවේ අනාගත පරිභෝජනය වැඩිවේ. අනාගත ආර්ථික වෘද්ධිය ඉහළ යයි. (උ.04)
- (02) (i) අදාළ කාලපරිච්ඡේදය තුළ ආර්ථිකය සතු සම්පත් සම්භාරය නොවෙනස්ව පවතින බව, අදාළ තාක්‍ෂණය නොවෙනස්ව පවතින බව, සියලුම සම්පත් කාර්යක්‍ෂමතාවයටකින් භාවිතා කරන බව (පූර්ණ සේවා නියුක්තිය / පූර්ණ නිෂ්පාදනය) භාණ්ඩ දෙකක් පමණක් නිෂ්පාදනය කරන බව. (උ.04)
- (ii)
 - නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් වක්‍ර මත සුක්‍ෂම / සාර්ව යටතේ දක්වා තිබීම අවශ්‍ය වේ.
 - සුක්‍ෂම යටතේ භාවිතය : 1. හිඟකම, ආවස්ථිත පිරිවැය, තේරීම තාක්‍ෂණයේ වෙනස්වීම්.
 - සාර්ව ආර්ථික විද්‍යාත්මක භාවිතය පූර්ණ සේවා නියුක්තිය, පූර්ණ නිෂ්පාදනය, ආර්ථික වෘද්ධිය, ආර්ථික පසුබෑම, ආර්ථික පරිහානිය, ආර්ථික බිඳ වැටීම. (උ.04)
- (iii) පූර්ණ සේවා නියුක්තිය, ආර්ථික කාර්යක්‍ෂමතාව, ආර්ථික වෘද්ධිය, මිල ස්ථායීතාව, බාහිර ස්ථායීතාව, පරිසරයේ ගුණාත්මක බව සාධාරණ ආදායම් ව්‍යාප්තිය, ආර්ථික නිදහස. (උ.04)
- (iv) සැබෑ නිමවුම හෙවත් සත්‍ය නිමවුමේ වැඩිවීමක් යනු විභව නිමවුම් මට්ටම ඉක්මවා ද: විතැන්වූ නි.හැ. මායිමයි. මූර්ත නිමවුමේ වර්ධනයක් හෙවත් ආර්ථික වෘද්ධියයි, නිමවුමේ වර්ධනය සඳහා බලපාන සාධක සම්භාරයේ වර්ධනයත් ශ්‍රම ඵලදායීතාවේ කාර්යක්‍ෂමතාවය ඉහළ යාම, නව තාක්‍ෂණයේ දියුණුව, ආයෝජන වර්ධනය, ආර්ථිකයේ යටිතල පහසුකම් වර්ධනය, යහපාලනය. (උ.04)
- (v) වෙළඳපල ආර්ථිකයන් සෑම විටම තම ලාභය උදෙසා (ස්වර්ථය) කටයුතු කරන බැවින් මූලික ආර්ථික ප්‍රශ්න විසඳීමේදී මිල යාන්ත්‍රණය අදායමාන හස්තයක් ලෙස ක්‍රියා කරයි. (උ.04)

$$\begin{aligned}
 (ඊ) \quad Q_d &= 70 - 2P &= & Q_s = 14 + 5P & \text{(ල.02)} \\
 &70 - 14 &= & 2P + 5P \\
 &56 &= & 7P \\
 &P &= & 8
 \end{aligned}$$

- (උ) ● සමතුලිත මිල අඩුවී ප්‍රමාණය වැඩි වී ඇත.
 ● තාක්ෂණය වැඩි දියුණු වීම, සාධන මිල ගණන් පහළ යාම.
 ● අන් භාණ්ඩ මිල වැඩිවීම.
 ● බදු අඩුවීම.
 ● සහනාධාර ලැබීම. (ල.02)

'ආ' කොටස

- (05) (i) ඵලදායී ආර්ථික ගණුදෙනු මූල්‍ය හා මූර්ත ප්‍රවාහයක් සහිත ගණුදෙනු. (ල.02)
- (ii) ● ඵලදායී ආර්ථික ගණුදෙනු වෙළඳපල හරහා සිදු නොවන බැවින් ඇතැම් ගණුදෙනු ඇතුළත් නොවේ. (උදාහරණ : යැපුම් මට්ටමෙන් කරන ආහාර නිෂ්පාදන ගෘහණියගේ සේවය තවත් විධිමත් කරගනු ලබන ඇතැම් කටයුතු, ඇඳුම් මැසීම, කොණ්ඩය කැපීම)
- ඵලදායී ගණුදෙනු වුවද නීත්‍යානුකූල නොවන ඇතැම් ගණුදෙනු. (උදාහරණ : නීති විරෝධී නිෂ්පාදන, හොර මත්පැන් මත්ද්‍රව්‍ය, ගණිකා වෘත්තිය, ඉඩම් හා වත්කම් විකිණීමේ දී අඩුවෙන් තක්සේරු කිරීම, තැරැව් ගාස්තු) (සිසුන් තව කරුණු ලිවිය හැක.)
- සැඟවුණු ආර්ථික ක්‍රියා හිතාමතාව වටිනාකම වාර්තා නොකරණ ගණුදෙනු. (උදාහරණ : අනියම් ආදායම්) (ල.04)

(iii) (අ) $S = 185 + 0.25y$ $C = 200 + 0.75(y - T)$
 $200 + 0.75(y + 20)$
 $C = 185 + 0.75y$

(ආ) $y = C + I + G$
 $y = 185 + 0.75y + 160 + 60$
 $y - 0.75y = 405$
 $y = \frac{405}{0.25}$
 $y = 1620$ (රු.ම.)

(ඇ) $y = C + I + G + (x - m)$
 $y = 185 + 0.75y + 160 + 60 + (60 - 180)$
 $y - 0.75y = 185 + 160 + 60 + (-120)$
 $0.25y = 285$
 $y = 1140$ (රු.ම.)

(ඈ) $S = -185 + 0.25(1620)$
 $S = 220$

(ඉ) $T - G$
 $20 - 60$
 $BD = -40$ (රු.ම.)

$$(c) \quad KT = \frac{-b}{1-b} \quad \text{හෝ} \quad \frac{-mPC}{1-mPC}$$

$$\frac{-0.75}{1-0.75} = KT - 3$$

$$KG = \frac{1}{1-mPC} \quad \frac{1}{1-0.75} \quad \frac{1}{0.25}$$

$$(c9) \quad W = J$$

$$S+T+M = I+G+x \quad (c. 2 \times 7 = 14)$$

(06) (i) ආර්ථික වෘද්ධිය, ආර්ථික කාර්ය සාධන මට්ටම් ඇගයීම, ජාත්‍යන්තර වශයෙන් සැසඳීමට, ජීවන තත්වය මැනීම, ආර්ථිකයේ ව්‍යුහය හඳුනා ගැනීමට, ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයට (සිසුන් තව කරුණු ලිවිය හැක.) (c.04)

(ii) $y = C + I + G + (x - m)$ (c.02)

- (iii) (අ) ඇතුළත් නොවේ මූල්‍යම පත්‍රිකා හුවමාරුවක් පමණයි. එලදායි ආර්ථික ගනුදෙනුවක් නොවේ.
 (ආ) ඇතුළත් නොවේ එලදායි ආර්ථික ගනුදෙනුවක් නොවේ. ඒක පාර්ශ්වික වියදමකි (සංක්‍රාම)
 (ඇ) ඇතුළත් වේ එලදායි ආර්ථික ගනුදෙනුවක්
 (ඈ) ඇතුළත් නොවේ එක් අවස්ථාවකදී ඇතුළත් කරන ලද ගනුදෙනු නැවත ඇතුළත්වීම ද්විගණයක් ඇතිවේ.

- (07) (i) (1) ආයෝජන වියදම I (2) ආයෝජන වියදම I
 (3) ආයෝජන වියදම I (4) රජයේ වියදම G
 (5) ආයෝජන වියදම I (6) රජයේ පරිභෝජන වියදම C (c.10)

(ii) (1) ස්වයං රැකියා ආදායම + වැටුප් + සමාගම් ආර්ථික ලාභ + පොලී ආදායම + සේවා නියුක්ති ආදායම + ක්‍ෂයවීම් = සාධක මිලට දළ දේශීය ආදායම $60 + 800 + (80 + 30) + 76 + 54 + 120 = 1220$ රු.මි.

(2) දළ ජාතික ආදායම = දළ දේශීය ආදායම + විදේශ ශුද්ධ සාධන ආදායම්
 රු.මි. = 1220 + (20)

(3) වැයකළ හැකි පෞද්ගලික ආදායම = ස්වයං රැකියා ආදායම + වැටුප් + පොලී ආදායම + සේවා නියුක්ති ආදායම + සංක්‍රාම ආදායම් බදු

$60 + 800 + 76 + 54 + 480 \ 620 =$ රු.මි. 850

විකල්ප පිළිතුර = දළ දේශීය ආදායම සමාගම් ආදායම් ක්‍ෂයවීම්
 = ශුද්ධ ආදායම (1220 (80 + 30) 120)

වැයකළ හැකි ආදායම = ශුද්ධ ආදායම + සංක්‍රාම ආදායම් බදු
 $850 = 990 + 480 \ 620$

(4) $\frac{\text{සාධක මිලට දළ ජාතික ආදායම}}{\text{මධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහනය}} \times \frac{1200}{20} =$ රු. මි. 60

(5) $\frac{\text{සාධක මිලට දළ ජාතික ආදායම}}{\text{ගමය මිල දර්ශකය}} \times 100$ (පාද වෂීය)

$\frac{1200}{20} \times 100$

රු. මි. 600

- (08) (i)
 - අවධානය භාණ්ඩ හා සේවාවල පොදු මිල මට්ටමේ අඛණ්ඩ පහළ වැටීමයි.
 - නිරුද්ධනය උද්ධමන අනුපාතයේ ප්‍රමාණය ක්‍රමයෙන් අඩුවීමයි. (ල.04)
- (ii) භාණ්ඩයකට භාණ්ඩයක් හුවමාරු කිරීමේ දී ප්‍රධාන දුෂ්කරතාවයන්
 - අවශ්‍යතාවල ද්විසම්පාතයක් මුදල් පැමිණීමත් සමඟ ඉවත් විය.
 - භාණ්ඩ මුදල් භාණ්ඩ අවශේෂ භාණ්ඩ ලබා ගැනීම සඳහා තම අතිරික්ත භාණ්ඩ මුදල් බවට පත්කරන ලදී.
 - භාණ්ඩයකට භාණ්ඩයක් හුවමාරුවීමේ දී ප්‍රමාණය තීරණය කිරීමට නොහැකිවීම.
 - වටිනාකම දැක්වීම අපහසුවීම.
 - පුද්ගලයන්ගේ වත්කම් මුදලින් රැස්කිරීම නොහැකිවීම.
 - ඉහත භාණ්ඩ හුවමාරු ක්‍රමයේ ඇති විවිධ දුෂ්කරතා ඉවත් කිරීමට මුදල් භාවිතය ඉතා වැදගත් විය.
 - මුදල් මගින් ශ්‍රම විභාජනය හා විශේෂ ප්‍රාගුණය වැඩි දියුණුවීම.
 - අතිරික්ත නිෂ්පාදන වෙළඳපලට පිවිසීම.
 - වෙළඳපල පුළුල්වීම හා කාර්යක්ෂමවීම. (ල.04)
- (iii)
 - ගනුදෙනු චේතනාව, ආරක්ෂණ චේතනාව, සමප්‍රේක්ෂණ චේතනාව, ආදායම් හා පොලී අනුපාතය.
 - සමප්‍රේක්ෂණ චේතනාව මත මුදලට ඇති ඉල්ලුම පොලී අනුපාතය සමඟ ප්‍රතිලෝම සම්බන්ධතාවයක් ඇත.
 - ආදායම හා මුදලට ඇති ඉල්ලුම අනුලෝම වේ. (ල.04)
- (iv)
 - සමස්ථ මුදල් සැපයුමේ පදනම අධිබලැති මුදල් වේ.
 - අධිබලැති මුදල් තොගය මහජනයා සහ වාණිජ බැංකු සතු ව්‍යවහාර මුදල් (කාසි හා නෝට්ටු), වාණිජ බැංකුව සතුව මහ බැංකුවේ ඇති තැන්පතු ප්‍රමාණය යට සංරචක වලින් සමන්විතයි.
 - මුදල් සැපයුම පදනම් මුදල් ප්‍රමාණය මුදල් සැපයුමේ සංගුණකයේ විශාලත්වය මත තීරණය වේ. රටේ සමස්ථ මුදල් සැපයුම අධිබලැති මුදල් මෙන් කිහිප ගුණයක් වේ. (ල.04)
- (v) $M_2b = M_2 +$ අනේවාසික ව්‍යවහාර මුදල් ගිණුම්වල ඇති කාලීන හා ඉතුරුම් 50% (WRF) හා විදේශ ව්‍යවහාර බැංකු ඒකකවල ඇති (Fcbu) නේවාසිකයන්ගේ විදේශ ව්‍යවහාර ගිණුම් වල ශේෂ.
 ආසන්න මුදල් වාණිජ බැංකුවල ඇති ඉතුරුම් හා කාලීන තැන්පතු. අනේවාසික විදේශ ව්‍යවහාර ගිණුම් ඉතුරුම් හා කාලීන තැන්පතු විදේශ ව්‍යවහාර බැංකු ඒකකවල ඇති තැන්පතු. (ල.04)

- (09) (i)
 - ආර්ථික හා මිල ස්ථායීතාවය පවත්වාගෙන යාම.
 - මූල්‍ය ක්‍රමයේ ස්ථායීතාවය පවත්වාගෙන යාම. (ල.02)
- (ii) වෙළඳපල කටයුතු, ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතිකය නියම කිරීම, බැංකු පොලී අනුපාතිකය (ප්‍රතිපත්ති පොලිය) ණය සීමා නියම කිරීම, ණය සඳහා ඇති සුරැකුම් නියම කිරීම. (ල.04)
- (iii) වාණිජ බැංකු පද්ධතියෙන් මූල්‍ය ආයතන කරා ව්‍යවහාර මුදල් කාන්දු වීම, ව්‍යවහාර මුදල් ළඟ තබා ගැනීමට මහජනයාගේ කැමැත්ත වැඩිවීම, වාණිජ බැංකු අධි සංචිත තබා ගැනීමට ඇති අකැමැත්ත, බැංකු ණය සඳහා ඉල්ලුම අඩුවීම, මහ බැංකුව සුරැකුම්පත් වාණිජ බැංකු වෙත අලෙවි කිරීම. (ල.04)
- (iv)
 - ප්‍රති මිලදී ගැනීම් සහ ප්‍රති විකුණුම යනු එකඟ වූ දිනක එකඟ වූ මිලක් යටතේ සුරැකුම්පත් ආපසු මිලදී ගැනීමේ කොන්දේසිය මත මිලට ගැනීම, විකිණීම සඳහා ඇති කරගනු ලබන ගිවිසුමයි. (ල.04)
 - ප්‍රති මිලදී ගැනීමේදී හා ප්‍රති විකුණුම් අතර අනුපාතික පරාසය පොලී අනුපාත කොරිඩෝව ලෙස හැඳින්වේ.
 - ප්‍රති මිලදී ගැනීමේ අනුපාතිකය යනු දෛනික ණය ගැනීමේ අනුපාතිකය වේ. ප්‍රති විකුණුම් අනුපාතිකය ණය දීමේ අනුපාතිකයයි. අන්තර් බැංකු ඒකක මුදල් වෙළඳපලේ අනුපාතිකය සඳහා කොරිඩෝවේ ප්‍රති මිලදී ගැනීමේ අනුපාතය මෙහි පහළ සීමාව වන අතර ප්‍රතිවිකුණුම් අනුපාතිකය අන්තර් බැංකු ඒකක මුදල් අනුපාතයේ ඉහළ සීමාව ලෙස හැඳින්වේ.
- (v) (අ) $\frac{2500}{100} \times 20 = 500$ (අවශ්‍ය සංචිතය)
 $1700 - 500 =$ දිය හැකි ණය 1200 (රු.මි.) (ල.02)
- (ආ) $K = \frac{1}{\frac{1}{2}} \times \frac{1}{\frac{1}{100}} \times \frac{100}{20}$ $K = 5$ (ල.02)
- (ඉ) $1200 \times 5 =$ රු.මි. 60.00 (ල.02)